

“Vakkundig balanceren “op de Abdijsite Herkenrode

Hasselt 31 mei 2016. In aanwezigheid van Vlaams Minister van Onderwijs Hilde Crevits, werd het project “Vakkundig balanceren” voorgesteld. Alle scholen van het technisch en beroepsonderwijs uit de drie netten in Limburg kregen de uitnodiging met een groep leerlingen een of meerdere mobiles te ontwerpen en te realiseren en ze in de Kruiden- en Inspiratietuin van de abdijsite Herkenrode tentoon te stellen. Wim Van Lishout, voorzitter Herkenrode vzw: *“Onze vzw is een vrijwilligersorganisatie die initiatieven neemt om de uitstraling en de aantrekkingskracht van de abdijsite Herkenrode te bevorderen. In het project Vakkundig balanceren is hieraan een tweede doelstelling gekoppeld: het imago bevorderen van het technisch en beroepsonderwijs in Limburg als onderwijs van de eerste keuze. We zijn blij dat we samen met de Rotaryclub Hasselt- Herckenrode en met steun van het Provinciebestuur, de Stad Hasselt en de Abdijsite Herkenrode erin geslaagd zijn dit project te realiseren”*. Voorzitter van de Abdijsite Herkenrode en schepen van onderwijs en toerisme, Karolien Mondelaers, vult aan: *“Met dit knappe project krijgt de Abdijsite er tot eind volgend seizoen een publiekstrekker bij in de kruiden- en inspiratietuin. Bovendien sluit dit project perfect aan bij het kader van de site nl; een groot natuurgebied, een kunstzinnige tuinaanleg en een plek die uitnodigt om tot rust te komen en te genieten. Steeds meer scholen brengen een bezoek aan de site en met dit project hebben we een extra troef in ons aanbod, mobiles gemaakt door leerlingen”*.

Mobiles in de Kruiden- en inspiratietuinen

De leerlingen krijgen de gelegenheid aan de buitenwereld te tonen dat zij in staat zijn vakbekwaamheid en kunstgevoel te combineren. Ronny Nulens, voorzitter Rotary Club Hasselt-Herckenrode: *“Toen Herkenrode vzw enkele jaren geleden met dit projectvoorstel naar onze club kwam, waren we erg gewonnen om dit project te steunen omwille van de unieke combinatie tussen het vakmanschap van deze leerlingen, de kunstzinnigheid van de mobiles en de publieke plaats waar ze tentoongesteld worden”*. De mobiles zijn gemaakt naar het voorbeeld van de bewegende kunstwerken, waarmee Alexander Calder (1898- 1976) beroemd werd. De ontwerpen van de leerlingen bewegen door wind, water, zonne-energie of een andere duurzame energievorm. Negen scholen gingen de uitdaging aan en groepjes leerlingen realiseerden elf mobiles. In het vorige schooljaar presenteerden zij de maquettes aan een jury. Allen waren geslaagd. Dit schooljaar werkten de leerlingen onder de leiding van hun leerkrachten aan de realisaties. De beste krijgen op dinsdag 31 mei een eerste, tweede en derde prijs

Vaardigheden aanscherpen

Het project kan ook rekenen op de steun van Hilde Crevits, Viceminister-president van de Vlaamse regering en Vlaams minister van Onderwijs: *Een prachtig STEAM-initiatief¹ als ‘Vakkundig balanceren’ kunnen we alleen maar toejuichen. Het biedt de leerlingen een prachtig decor om nieuwe horizonten en talenten te verkennen. Ze krijgen de kans om deel te nemen aan een artistiek en creatief project waarin ze belangrijke vaardigheden trainen zoals constructief van gedachten wisselen, overleggen, samen een ontwerpen en vormgeven. De resultaten mogen er dan ook zijn en tonen waartoe het technisch- en beroeps onderwijs hier in Limburg in staat is. Ik wil alle partners die dit project mogelijk maakten alsook de leerlingen van harte feliciteren.*

Partnerschap

“Vakkundig balanceren” kreeg de organisatorische en financiële steun van Abdijsite Herkenrode vzw, die de site en de tuin beheert, van de stad Hasselt, het provinciebestuur van Limburg en Rotaryclub Hasselt-Herckenrode. Die serviceclub wendt de opbrengst van haar voorjaarsconcert aan om het project mogelijk te maken.

Proclamatie

1. **Helchteren** - Eenhoorn Hoelmec
2. **Bilzen** - El curso de Vida
3. **Genk** - Balans - studie nr. 7

> <http://www.tvl.be/nieuws/met-deze-kunstwerken-willen-leerlingen-tso-en-bso-vooroordelen-wegwerken-29829>

Perscoördinatie:

Luc Smeets, lucsmets@telenet.be, [0476/552616](tel:0476552616)

¹ STEM+Arts= STEAM Vandaag de dag staan onderzoekende vaardigheden onder meer centraal binnen STEM-onderwijs (STEM staat voor Science, Technology, Engineering en Mathematics). Hierbij gaat de aandacht vooral naar (de integratie van) wiskunde, wetenschappen en techniek. Een opkomende tendens is de steeds luider klinkende roep naar een holistische aanpak door toevoeging van het muzische domein of Arts (vandaar het acroniem STEAM). Het uitgangspunt is dat er duidelijke raakvlakken zijn tussen STEM-onderwijs en kunsteducatie, maar dat deze fel onderbelicht worden in het onderwijs.

Projectbeschrijving “Vakkundig balanceren”

1. Initiatiefnemers

Herkenrode vzw realiseert het project ‘Vakkundig balanceren’ i.s.m. Rotaryclub Hasselt Herckenrode. Sinds 2002 organiseert deze serviceclub om de twee jaar in de tiendschuur een concert voor de vzw Herkenrode. Die besteedt de opbrengst daarvan aan de verdere uitbouw van de abdij site als cultuurtoeristisch hefboomproject voor Limburg.

Ze doet dit via initiatieven rond het ‘cisterciënzererfgoed en - toerisme, abdijproducten, kruidenkennis en de organisatie van publieksevenementen op de abdij site.

Het project “Vakkundig balanceren” past in deze strategie door de realisatie van een bijzondere tentoonstelling in de Kruiden – en inspiratietuinen van Herkenrode, tot stand gebracht door leerlingen van het Limburgse technisch- en beroepsonderwijs.

Met dit creatieve en interactief techniekproject willen de initiatiefnemers de schijnwerpers richten op de vakkennis van jongeren uit het Limburgse technisch- en beroepsonderwijs.

De Stad Hasselt zegde de nodige logistieke steun toe en het provinciebestuur keurde al een projectsubsidie goed.

2. Mobiles ontwerpen, maken en tentoonstellen

Herkenrode vzw i.s.m. Rotaryclub Hasselt Herckenrode nodigt jongeren uit het Limburgse technisch en beroepsonderwijs uit een vakkundig opgebouwde, balancerende constructie te creëren, geïnspireerd op de “Mobiles” van de Amerikaanse kunstenaar Benjamin CALDER (1898–1976). De bedoeling is het zelfbeeld van deze jongeren te versterken en hun participatie aan het maatschappelijk leven te stimuleren. Dit heeft een directe weerslag op de tewerkstellingskansen van deze doelgroep.

3. Doelstellingen

Technisch en beroepsonderwijs in de kijker plaatsen

Met dit meerjarenproject " Vakkundig balanceren" willen de initiatiefnemers het zelfbeeld van de leerlingen uit het technisch en beroepsonderwijs versterken en de waardering voor deze onderwijsvorm verhogen.

Daarnaast zal dit project de participatie van deze jongeren aan het maatschappelijk leven stimuleren, omdat hun werk in de openbaarheid met name in de kruiden- en inspiratietuinen van de Abdij site Herkenrode, wordt tentoongesteld.

Dit heeft een directe weerslag op de tewerkstellingskansen van deze doelgroep. Er zal op de site overigens bij de opening van de tentoonstelling, een moment (met ontvangst met abdijproducten) in aanwezigheid van genodigden en de media georganiseerd worden, waarbij de leerlingen de concrete invloed, impact en waardering van hun project op en van het publiek zelf kunnen evalueren.

4. Doelgroepen

Leerlingen, ouders, vakexperts, bedrijven en het grote publiek

“Vakkundig balanceren” biedt de deelnemende jongeren van het technisch en beroeps onderwijs uit de provincie Limburg de mogelijkheid te participeren aan een boeiend, creatief project, waarbij zij leren van gedachten te wisselen, te overleggen over idee, vormgeving en uitvoering en waarbij ook buiten de school contacten opgebouwd worden om hun project mee te ondersteunen. De betrokkenheid van bedrijven zou indirect een meerwaarde voor hun professionele carrière kunnen betekenen.

Zelfs de leerlingen van het volgende jaar na de realisatie kunnen hiervan genieten, want de tentoonstelling loopt dan nog tot 31 oktober 2017 in de kruidentuin op Herkenrode. Ook zij zullen tijdens een bezoek aan de kruiden- en inspiratietuinen met fierheid kunnen vaststellen welke impact het werk van hun voorgangers gehad heeft.

De jongeren wordt gevraagd zowel familie, vrienden en kennissen te informeren en enthousiast te maken voor hun project. Daarnaast moeten zij lokale deskundigen uit diverse disciplines (metaal, hout, elektro, kunst, alternatieve energie e.d. ..) betrekken bij hun schoolproject. Deze netwerkvorming zal nadien nog nuttig zijn in hun zoektocht naar een job.

Tot slot kan de school de uitwerking van haar ‘Mobile’ ook in de kijker zetten bij het grote publiek via haar communicatiekanalen. Het project heeft een duurzaam karakter omwille van de ambitie om een mentaliteitsverandering in beweging te zetten en het zelfvertrouwen en de beroepsfierheid van de leerlingen te verhogen.

Zo zal de beeldvorming over het technisch en beroepsonderwijs positief bijgesteld worden. Het samen creëren van een ontwerp en dit nadien uitvoeren en tentoonstellen in de kruidentuin van de Abdij site Herkenrode, brengt de school en in het bijzonder de uitvoerders (de leerlingen) naar de buitenwereld en omgekeerd.

Het voorbeeld van het project "Vakkundig balanceren" kan voor de deelnemende technische- en beroepsscholen een stimulans betekenen om in de toekomst voor hun leerlingen dergelijke creatieve projecten te realiseren. Het contact met de buitenwereld dient na het eerste project permanent gecontinueerd te worden.

In het najaar 2016 wordt een actie opgezet met VDAB, RTC Limburg (Regionaal Technologiecentrum Limburg) en Rotaryclub Hasselt-Herckenrode om bedrijfsleiders uit te nodigen kennis te nemen van dit initiatief en het technisch- en beroepsonderwijs te steunen in hun relatie tot de arbeidsmarkt.

5. Projecttiming

a) Schooljaar 2013 -2014:

Bekendmaking en intensief bewerken van alle Limburgse technische en beroepsscholen om deel te nemen aan dit project.

Resultaat: een netoverschrijdend project met participatie van 9 Limburgse scholen.

GO! technisch atheneum 1 Hasselt
GO! technisch atheneum Campus Plinius Tongeren
GO! middenschool De Wingerd Overpelt
Provinciale Secundaire School Bilzen
Don Bosco Technisch Instituut Helchteren
Technisch Instituut Sint-Lodewijk Genk
Harlindis en Relindis Technisch Instituut Sint-Jansberg Maaseik
Technisch Instituut Sint-Jozef Bilzen
Technisch Heilig Hartinstituut Tessenderlo

b) Schooljaar 2014-2015:

Ontwikkelen en uitvoeren van maquettes van de 9 deelnemende scholen. Zij creëren en vervaardigen een maquette van hun idee en worden aangemoedigd daarvoor ruim beroep te doen op deskundigen uit allerlei disciplines. Alternatieve energie en het duurzame karakter van het werk zal tot aanbeveling strekken. Op 20 mei 2015 worden die maquettes door een jury geëvalueerd. De geselecteerde projecten krijgen 500€ als startgeld.

c) Schooljaar 2015-2016:

De geselecteerde maquettes worden op ware grootte uitgevoerd en geplaatst in de Kruiden- en inspiratietuinen van de cultuurtoeristische Abdijsite Herkenrode. De expositie loopt tot 31 oktober 2017. Bij de opening van de tentoonstelling zal een groot "Openingsmoment", in aanwezigheid van tal van genodigden en de media, de leerlingen in staat stellen zelf de concrete invloed, impact en waardering van hun project op en van het publiek te evalueren. En ook daarna nog tot 1-11-2017, zullen de leerlingen van het volgende jaar met fierheid kunnen vaststellen, welke impact het werk van hun voorgangers gehad heeft.

Het creatief project "Vakkundig balanceren" wil doorheen het project bij de leerlingen een gevoel van professionalisme, zelfvertrouwen en waardering voor hun vak versterken.

Anderzijds willen de initiatiefnemers bij de publieke opinie de waardering voor het beroeps- en technisch onderwijs bijstellen. De publiekstentoonstelling in de kruiden- en inspiratietuin van de cultuurtoeristische Abdijsite Herkenrode kan hiertoe bijdragen, naast de samenwerking met diverse stakeholders, ondernemingen, sponsors, media...

6. Projectteam

Het project wordt in goede banen geleid door een 'kernteam' bestaande uit Willy Leenders en Georges Castro (Herkenrode vzw), Jo Berben (architect A20). Het 'juryteam' wordt uitgebreid met Ronny Nulens en Antoine Dupont (Rotary Herkenrode Hasselt), Heidi Leen (Stedelijke Academie) en Georgy Mottoul (Abdijsite Herkenrode).

Daarnaast ondersteunen beide organisaties de financiële projectopvolging en het communicatieluik met een ad hoc werkgroep: Ronny Nulens en Frank Liebens (Rotary Hasselt-Herckenrode), Wim Van Lishout, Jo Smeets en Luc Smeets (Herkenrode vzw)

7. Duurzaam opschrift bij de 11 mobiles

	NAAM VAN DE SCHOOL	NAAM VAN DE MOBILE
1	Technisch Instituut Sint-Jozef BILZEN	EL CURSO DE VIDA
2	Technisch Instituut Sint-Jozef BILZEN	MATER NOSTRA
3	Technisch Instituut Sint-Lodewijk GENK	BALANS - STUDIE NR. 7
4	GO! Technisch Atheneum 1 HASSELT	POTLOOD
5	GO! Technisch Atheneum 1 HASSELT	VUURVLIEGJES
6	Don Bosco Technisch Instituut HELCHTEREN	EENHOORN HOELMEC
7	Katholieke Scholengemeenschap Harlindis en Relindis Maaseik-Kinrooi MAASEIK	AQUA-LIBRIUM
8	Provinciale Secundaire School Bilzen MUNSTERBILZEN	DE MONSTRANS VAN HERKENRODE
9	GO! Atheneum OVERPELT	EENHOORN MET EEN HART
10	Technisch Heilig Hartinstituut TESSENDERLO	BE SOMEBODY

11	GO! Technisch Atheneum Campus Plinius TONGEREN	DE PIRAMIDE

8. Omschrijving van de mobiles

EL CURSO DE VIDA

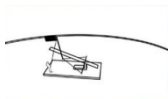
Deze mobile is opgebouwd uit cortenstaal, inox en staal. Het omvat een spiraal die constant in evenwicht wordt gehouden door een inox bol. De zwaartekracht die op de bol werkt zal er voor zorgen dat de spiraal mooi in evenwicht blijft. De spiraal kan ook ronddraaien omdat deze op een lager gemonteerd is. De spiraal stelt de levensloop van een mens, je begint klein, leeft groot en je eindigt hoe je begon. De bol in het midden zorgt ervoor dat we een evenwichtig leven hebben. De bol is het geluk.

MATER NOSTRA

Deze mobile is opgebouwd uit natuursteen, inox en cortenstaal. Het omvat een vrouwelijk gezicht dat in evenwicht wordt gehouden door de haren van de vrouw. De mobile kan in 2 richtingen bewegen: ronddraaien en schommelen. De 2 gezichten zijn elk van een ander materiaal gemaakt net als de haren.

Gezicht in inox – haren in cortenstaal en omgekeerd. De inox onderdelen verwijzen naar de gedachten aan iets of iemand, omdat inox niet roest en niet vergaat, symboliseert het de gedachten. De cortenstalen onderdelen verwijzen naar het materiële, materiële dingen vergaan, net als cortenstaal roest. Het materiaal vergaat terwijl de gedachten blijven. De naam van het kunstwerk is afgeleid uit het wapenschild van de Cisterciënzerorde: *Mater Nostra* → Onze Moeder

BALANS - STUDIE NR. 7

Onze mobile heeft de vorm van een balans. Voor de bouw van onze balans werden drie verschillende materialen gebruikt: beton, hout en metaal. In tegenstelling tot een gewone balans ligt het scharnierpunt van de lastarm, met een lengte van ongeveer 15 meter, niet in het midden. Het evenwicht wordt verzekerd door gewichten. Beweging van de lastarm gebeurt door de wind. De lastarm kan balanceren dankzij een scharnier dat op zich dan ook nog eens een ronddraaiende beweging kan maken.

POTLOOD

De mens heeft altijd zijn stempel willen drukken op de omgeving en de natuur. Ondanks dat we vaak ingrijpende veranderingen aanbrengen, blijft de natuur aanwezig en invloed uitoefenen. Dit wordt gesymboliseerd door het balancerend potlood. Door de wind (=natuur)

wordt het potlood (=mens) in beweging gezet en wordt als het ware het landschap afgetekend.

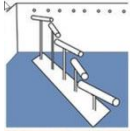
VUURVLIEGJES

De vuurvliegjes zorgen voor een link tussen tastbaar erfgoed (site Herkenrode) en niet-tastbaar erfgoed (verhalen, mythen, dichtkunst, ...). Vuurvliegjes spreken tot de verbeelding en zijn als het ware mythische wezens. Door de lampjes zullen ze 's avonds het beeld nog versterken. Door de vliegjes verdeeld op te hangen, leiden ze de bezoeker doorheen dit deel van de tuin. De wind zal hen doen bewegen waardoor de beweging van vuurvliegjes wordt nagebootst.

EENHOORN HOELMEC

We hebben gekozen om een levensgrote eenhoorn te bouwen. De eenhoorn is immers hét symbool van de abdijsite Herkenrode. Met behulp van onze technische kennis in de school willen we ons project tot beweging laten komen. Door samenwerking over de afdelingen heen zijn we in staat om dit project te realiseren. Onze eenhoorn zijn lichaam bestaat uit WBP multiplex en de benen zijn vervaardigd uit metaalplaat. De gewrichten van de benen zijn voorzien van lagers. Het geheel wordt doormiddel van elektrische energie aangedreven. PV panelen gekoppeld aan een batterij zorgen voor de hernieuwbare energie. Door middel van een bewegingsschakelaar zal de loopbeweging van het paard gestart worden. Er zullen ook veiligheidstoepassingen voorzien worden op de constructie. De hoofdbedoeling van het ganse opzet is het technisch onderwijs in de kijker te plaatsen. Met ons project willen we de competenties van onze leerlingen tonen. Deze eenhoorn heeft zijn wortels in deze grond omdat hij getooid is met een hoorn en manen in taxushout (venijnboom). 200 à 250 jaar geleden is deze taxusboom aangeplant op de site van Herkenrode. Op hoge leeftijd is de boom omgewaaid en verzaagd. Hij keert nu terug in deze vorm...

AQUA-LIBRIUM

Het doel van dit project is techniek, wetenschap en kunst integreren in een ontwerp rond vakkundig balanceren. De leerlingen van onze richting Industriële Wetenschappen hebben het project theoretisch bestudeerd en getekend. Vervolgens hebben wij (studierichting Mechanische Vormgeving) dit project gerealiseerd en zullen we het ook in de maand mei installeren op de abdij site Herkenrode in Hasselt. Het systeem is bedoeld om water te transporteren door middel van balancerende buizen. Het water van de vijver stroomt via een pompinstallatie door een aantal in de muur bevestigde buisjes. Vervolgens wordt het water van een buisje opgevangen in de eerste en hoogste buis, gemaakt uit plexiglas en bekleed met een gewalst en lasergesneden Inox-design. Als het evenwicht verstoord wordt in deze buis door het gewicht van het water, kantelt ze en stroomt het opgevangen water in de volgende, lager gelegen buis. Dit herhaalt zich vijf maal. Na de laatste buis valt het water weer terug in de vijver. Zo gaat de cyclus continu door.

DE MONSTRANS VAN HERKENRODE

De Monstrans van Herkenrode is de oudste bewaarde monstrans van ons land en wellicht van de wereld. Ze dateert uit 1286. Deze monstrans vormde een inspiratiebron voor de leraar Petrus Vanlessen bij de opstart van het project. De leerlingen van het 7de jaar winkelbeheer-etalage hebben tezamen met hun leerkracht vorig schooljaar een kunstzinnige vrije interpretatie van de monstrans in de vorm van een maquette ontworpen. De lersers van het 4de jaar basismechanica maken dit jaar een metalen monstrans van 2 meter hoogte met in de openstaande metalen kelk een door de wind of, indien mogelijk, een manueel aangedreven "kapel". Deze laatste wordt door de leerlingen van de afdeling mechanica 3D geprint. Het is een creatieve poging om beroepsleerlingen in aanraking te brengen met de rijke geschiedenis van Herkenrode en meer bepaald met geschiedenis in het algemeen.

EENHOORN MET EEN HART

Vorig schooljaar startten de leerlingen van GO! atheneum Overpelt met het ontwerp van een prachtig stukje kunst voor de Abdij van Herkenrode. De opdracht van het project *Vakkundig Balanceren* luidde: "Maak een kunstvoorwerp geïnspireerd op het voorbeeld van de kunstenaar Alexander Calder." De leerlingen gingen aan het werk met de eenhoorn.

Hun ontwerp 'Eenhoorn met een hart' werd vorig schooljaar voorgesteld en met veel enthousiasme onthaald en goedgekeurd. Dit schooljaar wordt 'Eenhoorn met een hart' op ware grootte uitgevoerd. De eenhoorn staat symbool voor de kracht en het mythische aspect van de Abdij van Herkenrode. Het hart in de vorm van een tandwiel symboliseert Rotary Hasselt, de drijvende kracht achter het kunstproject. Voor GO! atheneum Overpelt is het een bijzonder mooi project, temeer omdat de leerlingen van 6 Houtbewerking, 6 Werktuigmachines en 5 Elektromechanica vakoverschrijdend met elkaar kunnen samenwerken aan een echt kunstwerk. Het resultaat wordt ongetwijfeld een puik staaltje balanceren. Eind mei zal het kunstwerk in de tuin van de Abdij van Herkenrode officieel worden onthuld.

Hasselt.31 mei 2016